

سفارش من به جوان‌های عزیزمان این است که امروز ببینند دشمن در چه خطی حرکت می‌کند، دشمن چه چیزی را هدف گرفته، نقطه مقابل آن را عمل کند و حرکت کند. دشمن این دو راه را در پیش گرفته: دشمنی اقتصادی، دشمنی رسانه‌ای. (۱۴۰۰/۱/۲۸)

www.basirat.ir

▼ حرف روز

روش حمله روسیه!

با اینکه شاهد تشدید تنش‌ها بر سر اوکراین هستیم، اما تنش‌ها برخلاف استدلال‌های دولت آمریکا، به حمله نظامی از جانب روسیه منتهی نخواهد شد!

نکات تحلیلی: ۱- روسیه نسبت به محیط پیرامونی خود به شدت حساس است. جلوگیری از گسترش ناتو به شرق، یکی از بندهای اولویت‌دار و مهم دکترین‌های امنیت ملی و سیاست خارجی روسیه در دوران پسا شوروی است. در روزهای گذشته نیز پوتین در دیدار با صدراعظم آلمان صریحاً اظهار داشت: «خواستۀ ما این است که ناتو به سمت شرق گسترش نیابد و سلاح‌های تهاجمی در مرزهای روسیه مستقر نشود». ۲- آمریکا با اطلاع از حساسیت‌های واقعی روسیه نسبت به حضور ناتو در جوار مرزهای خود، سال‌هاست در تلاش برای گسترش ناتو به سمت مرزهای غربی روسیه است. واقعیت این است که کاخ سفید از گسترش ناتو به سمت شرق، به عنوان یک ابزار کم‌هزینه برای برهم زدن آرامش روس‌ها بهره برده است؛ لذا طبیعی است که مسکو در مقابل نقض خطوط قرمزهای امنیتی خود دست روی دست نگذارد. ۳- درحالی‌که مقامات روسیه در چند روز اخیر صریحاً هرگونه اخبار حمله نظامی قریب‌الوقوع به اوکراین را رد کرده‌اند، با این وجود آمریکا همچنان اصرار دارد که بگوید روسیه در حال تدارک حمله به اوکراین است. آمریکا منافع مهمی در حمله روسیه به اوکراین دارد و به خوبی می‌داند که هرگونه حمله نظامی روسیه به اوکراین علاوه بر اینکه موجب واکنش‌های سلبی و ایجابی در سطح بین‌الملل علیه مسکو، به تضعیف روسیه در جنگ اوکراین نیز می‌انجامد. از نظر آمریکا با هرگونه حمله نظامی، ممکن است روسیه در کوتاه‌مدت به دستاوردهایی در اوکراین دست یابد؛ اما در میان‌مدت و بلندمدت به دلیل تضعیف ابزارهای نظامی‌اش از یک سو و تشدید تحریم‌های بین‌المللی از سوی دیگر، روسیه عملاً در باتلاق اوکراین فرو می‌رود.

نکته راهبردی: روس‌ها هنوز برگ برنده‌های زیادی برای اعمال فشار و تغییر روند بازی در حوزه اوکراین دارند که از حمله نظامی کم‌هزینه‌تر و پرسودتر است؛ حدود ۳۰ درصد شهروندان اوکراینی روس تبار هستند. این جمعیت که روسیه از نفوذ قابل توجهی در میانشان برخوردار است، بیشتر در مناطقی زندگی می‌کنند که مراکز مهم صنعتی و تولیدی اوکراین در آنجا متمرکز است و بخش مهمی از درآمد اوکراین نیز از مناطق مزبور تأمین می‌شود. اینکه روس‌ها در روزهای اخیر بیش از ۱۰۰ هزار نفر سرباز همراه با تجهیزات سنگین در مرزهای اوکراین مستقر کرده‌اند، نمایش قدرت است. نمایش قدرت بعضاً همان کاری را می‌کند که حمله نظامی می‌کند. (نویسنده: حمید خوشایند)

▼ گزارش روز

هشدار درباره تکلیف مالایطاق!

رئیس کل بانک مرکزی در نامه‌ای خطاب به مقام معظم رهبری نسبت به افزایش بیش از اندازه تکالیف بانک‌ها در زمینه تسهیلات تحمیل شده در بودجه ۱۴۰۱، ابراز نگرانی کرد و بر این باور است که این کار ممکن است به افزایش پایه پولی کشور و بروز مشکلاتی برای بانک‌ها منجر شود. پس از این نامه، رهبر انقلاب طی ارسال نامه‌ای به هیئت‌رئیس مجلس، توصیه کردند که «مجلس و دولت تکلیف مالایطاق (خارج از توان) به بانک‌ها تحمیل نکنند» تا نظام بانکی و مالی کشور با مشکل مواجه نشود.

گزاره‌های خبری: ۱- اصلاح ساختاری بودجه یکی از خطوط فکری رهبری در بخش اقتصاد در این سال‌ها، بالأخص بعد از تشکیل شورای هماهنگی اقتصادی بوده است و بارها دولت‌ها را به آن سفارش نموده‌اند؛ اما متأسفانه دولت‌ها در این زمینه به دلایل مختلف، موفق عمل نکرده‌اند. به عنوان نمونه، ایشان در هفته دولت در سال ۹۹ فرمودند: «اصلاح ساختار بودجه؛ کار بلندمدتی است، کار مهمی است؛ اصلاح نظام بانکی ... این‌ها کارهای ماندگار است، کارهای اساسی است». ۲- از مهم‌ترین موضوعات در اصلاح نظام بودجه‌ریزی کشور، اصلاح فرایند تخصیص بودجه است. به این معنا که در مسیر تصویب بودجه، بندها و تبصره‌های آن به گونه‌ای تغییر می‌یابد که با ملاحظات و سیاست‌های دولت‌ها فاصله می‌گیرد و عموماً منافع حوزه انتخابی نمایندگان بر منافع ملی در بودجه ارجحیت می‌یابد. لذا دولت‌ها نسبت به تغییرات بودجه‌ای در مجلس و کمیسیون تلفیق گلایه‌مند و منتقد هستند و گاهی کار به تنش میان این دو قوه نیز کشیده شده است. در اکثر موارد نمایندگان دغدغه‌ها و طرح‌هایی دارند که چون منابعی برای آن نمی‌یابند، با تغییراتی در بودجه، بانک‌ها را وادار به تأمین منابع آن طرح‌ها می‌نمایند.

گزاره‌های تحلیلی: ۱- نقش قوه مقننه در فرآیند بودجه، بیشتر تطبیق‌دهنده با برنامه‌ها و سیاست‌های کلان نظام و نظارت و کنترل بر حسن اجرای بودجه است، نه تغییرات گسترده در درآمد و منابع بودجه. این نامه رهبری، به نوعی این وظیفه مجلس را یادآور شده است. ۲- دلیل اصلی تورم در کشور ما، تسهیلات تکلیفی و خلق اعتبارات نامولد است؛ چراکه هم مستقیماً بر پایه پولی کشور تأثیر می‌گذارد و هم باعث موجبات رشد تولید را فراهم نمی‌کند. این تسهیلات که در گزارش کمیسیون تلفیق، ۶۰۰ هزار میلیارد تومان (در سه بخش اشتغال، ازدواج و مسکن) در نظر گرفته شده، باعث ناترازی بانک‌ها نیز می‌شود که خود عاملی در جهت اختلال فزاینده در نظام بانکی است. البته مبادی الزام بانک‌ها به تسهیلات تکلیفی، تنها فرایند بودجه و مجلس نیست؛ گاهی نیز دولت‌ها برای پیشبرد اهداف خود و جبران کمبود منابع، بانک‌ها را موظف به ارائه این نوع تسهیلات می‌کنند. دولت باید این نامه رهبر معظم انقلاب را خطاب به خود نیز تلقی کند.

نکته پایانی: بر اساس گفته کارشناسان اقتصادی، مهم‌ترین عامل مشکلات اقتصادی در کشور، نظام بانکی ناکارآمد و نظام بودجه‌ریزی است. این موضوع که از تذکرات مکرر رهبری به دولت‌ها بوده، نیازمند تحول فوری و اساسی است. (نویسنده: علی محمدی)

▼ خبر ویژه

راهبرد تغییرناپذیر روابط میان ایران و چین

«احمد وحیدی» وزیر کشور در نشست مشترک با چانگ‌هوا، سفیر چین در تهران گفت: «اراده سیاسی مسئولان جمهوری اسلامی ایران توسعه روابط دو کشور در همه زمینه‌ها است». وزیر کشور روابط تهران و پکن را مستحکم و راهبردی دانست و گفت: «این رابطه راهبردی، مهر باطلی بر هژمونی آمریکا بر دنیا است». سفیر چین نیز در این نشست با ابراز امیدواری به اینکه مذاکرات وین به نتیجه خوبی برسد، تأکید کرد البته باید توجه داشت که تحریم‌های آمریکا برداشته شود یا نشود، اراده دولت چین برای گسترش روابط با ایران تغییرناپذیر است.

مقام سابق صهیونیست: بنت در قبال ایران فقط لاف می‌زند!

روزنامه عبری «یدیعوت آحارانوت»، امروز (سه‌شنبه)، در گزارشی به قلم «عوفر شیلخ» عضو سابق کمیسیون امنیت و سیاست خارجی پارلمان رژیم صهیونیستی و پژوهشگر اندیشکده امنیت داخلی این رژیم در دانشگاه تل‌آویو با اشاره به سخنرانی اخیر نخست‌وزیر رژیم صهیونیستی درباره برنامه هسته‌ای ایران نوشت که اسرائیل از اشتباه‌های گذشته خود درس نگرفته چراکه همچنان صحبت‌های همیشگی‌اش درباره دستاوردهای جعلی خود را بدون محقق کردن هدفی راهبردی تکرار می‌کند. نویسنده این گزارش بر این باور است که توافق هسته‌ای کنونی با ایران بهتر از وضعیتی است که «دونالد ترامپ» رئیس‌جمهور سابق آمریکا با خروج یک‌جانبه از توافق با ایران به وجود آورد. یدیعوت آحارانوت در ادامه می‌آورد که این گام ترامپ تنها موجب شد که ایران مقادیر زیادی اورانیوم غنی‌سازی کند. به گفته این روزنامه، این راهکارهای دفاعی به این کشور اجازه داد تا تحریم‌های اقتصادی را تحمل کند و مشروعیت بین‌المللی فزاینده‌ای به دست آورد. در ادامه گزارش آمده است: «راهکار مبتنی بر زور پاسخ نداده و نخواهد داد. لاف زدن‌های رئیس کابینه بنت درباره برنامه‌ریزی برای حمله اسرائیل به تأسیسات هسته‌ای ایران، در حقیقت عملی نمی‌شود». آحارانوت در گزارش خود این‌طور نتیجه می‌گیرد که تل‌آویو با این شیوه خود هیچ‌گاه نخواهد توانست ایران را شکست دهد.

جنجال آفرینی بر سر یک خبر کذب!

اعضای کمیسیون طرح حمایت از حقوق کاربران در فضای مجازی، در جلسه دیروز کمیسیون با ۱۸ رأی موافق کلیات این طرح را به تصویب رساندند. در ادامه، کانال «تبیان آنلاین» وابسته به سازمان تبلیغات خبری با عنوان «محدودیت اینترنت بین‌الملل با موافقت مقامات عالی دولت» را منتشر کرد که موجب ایجاد حواشی حول موضوع طرح صیانت در فضای مجازی و شبکه‌های اجتماعی شد؛ اما اندکی بعد این کانال با اعلام کذب بودن خبر اول خود، در اصلاحیه خود آورد: «پیگیری‌های جدید تبیان نشان می‌دهد که در جلسه اخیر شورای عالی فضای مجازی، زارع پور وزیر ارتباطات پیشنهاد افزایش ترافیک اینترنت را ارائه داده بود که این خواسته با عدم موافقت اکثریت اعضا روبرو شد؛ تنها یکی از اعضای حاضر در جلسه با این تصمیم موافقت کرده است. درنهایت حاضرین جلسه تصمیم قطعی درباره درخواست وزیر ارتباطات را به بررسی کارشناسی در کمیته دیگری منوط کردند». در همین زمینه رضا تقی پور، رئیس کمیسیون مشترک طرح صیانت اعلام کرد: «موضوعاتی مثل محدودسازی یا فیلترینگ در طرح جدید مطرح نیست. فضای مجازی باید دارای چارچوب باشد. شبکه‌های اجتماعی خارجی باید به قانون ایران پایبند باشند و اگر موردی را قبول نداشته باشند، می‌توانند از طریق گفت‌وگو آن را حل کنند. اگر مذاکرات هم به نتیجه نرسید، تصمیم ادامه کار یا عدم استفاده از آن شبکه بر عهده مسئولان اجرایی خواهد بود. امروز تاکتیک‌های جنگ رسانه‌های اجتماعی در کشور ما پیاده شده است. رسانه نباید به ما تحمیل کند که چه تصمیمی را اتخاذ کنیم».

«حسان»: مایه آبروریزی رژیم صهیونیستی!

روز جمعه حزب‌الله یک پهپاد جاسوسی را به سمت سرزمین‌های اشغالی اعزام کرد؛ عملیاتی که مایه آبروریزی رژیم تا بن دندان مسلح صهیونیستی شد. بعد از گذشت چند روز، منابع وابسته به مقاومت گوشه‌هایی از این عملیات موفق را رسانه‌ای کردند: «پهپاد حسان تا ۳۰ کیلومتری در آسمان فلسطین اشغالی پیش رفت و به منطقه «روش پینا» در نزدیکی شهر «صفد» رسید و بلافاصله گنبد آهنین یک موشک تامیر را به سمت پهپاد حسان شلیک کرد اما این پهپاد آن را دور زد. ارتش رژیم صهیونیستی یک هواپیمای f۱۶ را برای رهگیری این پهپاد فرستاد؛ اما این هواپیما باوجود سرعت بالایی که داشت نتوانست پهپاد را رهگیری کند. بعد از آن بالگردهای آپاچی توانستند موقعیت پهپاد را شناسایی کنند و چند موشک به سمت آن شلیک کردند و دشمن احساس کرد که موفق به سرنگونی پهپاد حسان شده است و به همین دلیل تیمی را فرستاد تا بقایای پهپاد را پیدا کند، درحالی‌که پهپاد حسان بعد از ۴۰ دقیقه پرواز در آسمان فلسطین اشغالی سالم به پایگاه خود در لبنان برگشته بود. پهپاد حسان توانست به سیستم‌های حسگر با فرکانس بالا و گیرنده‌های دقیق مانند سیستم نظارتی ads نفوذ کند و همچنین توانست سیستم‌های تشخیص سیگنال و رادارها و سیستم راداری ویژه گنبد آهنین را دور بزند».

◀ **امکان تأمین گاز اروپا از ایران!** وزیر نفت دیروز (سوم اسفندماه) در بخش خبری ساعت ۱۴ شبکه یک سیما اعلام کرد: «با توجه به ظرفیت بالای ایران در زمینه سرمایه انسانی متخصص، می‌توانیم حرف‌های زیادی در زمینه اکتشاف، تولید، پالایش و انتقال فرآورده‌های نفتی در صنعت نفت جهان داشته باشیم». اوجی افزود: «طی برگزاری ششمین نشست سران کشورهای صادرکننده گاز، بارها اعلام کردیم که ظرفیت لازم برای تأمین گاز کشورهای همسایه و اروپا را داریم، امیدواریم بتوانیم در سال‌های آینده سهم دودرصدی تجارت گازی خود در جهان را افزایش دهیم».

◀ **آمریکا چه نفعی از بحران اوکراین می‌برد؟! «جان فاستر»**، از مدیران سابق بانک جهانی و متخصص اقتصاد انرژی معتقد است: «اوکراین یک مهره پیاده در بازی شطرنج قدرت است. واشنگتن، انرژی روسیه را تهدیدی برای رهبری جهانی آمریکا و امنیت انرژی اروپا می‌داند. این کشور به دنبال تضعیف روسیه از نظر سیاسی و اقتصادی از طریق جلوگیری از ارسال گاز روسیه به اروپاست. دلایل واشنگتن، ژئوپلیتیک و تجاری است. آمریکا به بزرگ‌ترین تولیدکننده گاز و صادرکننده LNG در جهان تبدیل شده است و می‌خواهد بخشی از بازار گاز اروپا را در اختیار داشته باشد تا گاز خود را به آن صادر کند».

◀ **مأموریت کمیسیون تلفیق پس از هشدار رهبری!** «سید نظام‌الدین موسوی» سخنگوی هیئت‌رئیس مجلس گفت: «با توجه به توصیه رهبری به مجلس در مورد بانک‌ها، باید تسهیلات تکلیفی به آن‌ها و نتایجش بررسی شود تا از توان بانک‌ها خارج نباشد. تسهیلات مرتبط با معیشت، ازدواج، فرزند آوری و نهادهای حمایتی حدود ۱۰ درصد تمام تسهیلات تکلیفی بانک‌هاست که به دنبال حذفشان نیستیم».

◀ **تضمین دم‌دستی برای تنبیه بدعهد!** دبیر شورای عالی امنیت ملی: «توانمندی صلح‌آمیز هسته‌ای ایران باید چون شمشیر داموکلس همواره بر بالای سر عهدشکنان باقی بماند تا تضمینی واقعی برای اجرای تعهداتشان باشد. سال ۹۷ و پس از خروج آمریکا از برجام، بهتر بود که مطابق تدبیر رهبری، از این «تضمین ذاتی» بیشتر و تأثیرگذارتر استفاده می‌شد».

◀ **چرا اراضی کشاورزی سنددار می‌شوند؟! «حدود ۹۶ درصد از زمین‌های کشاورزی کشور سند ثبت‌شده رسمی ندارند. یکی از برنامه‌های دولت مردمی، سنددار کردن این اراضی است. رئیس سازمان امور اراضی کشور نیز به‌تازگی از سنددار کردن کلیه اراضی کشاورزی تا پایان دولت سیزدهم خبر داد که کاری زمین‌مانده در ۴۰ سال اخیر است. اجرای کامل و دقیق این سیاست، علاوه بر کاهش زمین‌خواری و تغییر کاربری اراضی کشاورزی، موجب تضمین چرخه تولیدات کشاورزی در کشور، امکان برنامه‌ریزی هدفمند برای اصلاح کشت و تخصیص دقیق منابع مالی و حمایت از کشاورزان واقعی می‌شود».**